

ÓBUDAI EGYETEM

AZ ALKALMAZOTT INFORMATIKAI ÉS ALKALMAZOTT MATEMATIKAI DOKTORI ISKOLA MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI TERVE

A Szenátus előzetesen elfogadta: 2013. július 1-én.

FOLYAMATGAZDA:

Prof. Dr. Galántai Aurél
a doktori iskola vezetője

JÓVÁHAGYTA:

Prof. Dr. Rudas Imre
rektor

Ez a minőségbiztosítási terv az Óbudai Egyetem Minőségirányítási rendszerének
ME-12 sz. dokumentuma.

**ALKALMAZOTT INFORMATIKAI és
ALKALMAZOTT MATEMATIKAI DOKTORI ISKOLA
MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI TERVE**

Oldalszám:

1/6

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ ELJÁRÁS CÉLJA	2
2. AZ ELJÁRÁS LEÍRÁSA	2
2.1. A minőségbiztosítás alapelvei	2
2.2. Doktori témák meghirdetése	3
2.3. Felvétel a doktori képzésre	4
2.4. A doktori képzés tantárgyai	4
2.5. A hallgatói előrehaladás monitoringja	4
2.6. PhD fokozat követelményei	5
2.7. A fokozatszerzési eljárás	5
2.8. A doktori képzésben résztvevők elégedettségének értékelése, folyamatok fejlesztése	5

1. ELJÁRÁS CÉLJA

Az ÓE Doktori Szabályzata (DSZ) rögzíti a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának alapjait és a minőségbiztosítási terv megvalósításával garantálható értékeket. Ezekből kiindulva a jelen eljárás olyan alapelveket és módszereket tartalmaz, amelyek – a felsőoktatási törvény és a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság megszabta követelményrendszerrel összhangban – kellő garanciát jelentenek arra, hogy a doktoranduszok és doktorjelöltek teljesítménye elérje az informatikai és alkalmazott matematikai tudományágak vezető nemzetközi műhelyeiben fokozatot szerzők színvonalát.

Az eljárás a doktori képzés és a fokozatszerzés hét kiemelt fázisának szabályozásán keresztül kívánja elérni, hogy a Doktori Iskola egészének minőség stabil és magas szintű legyen. E kiemelt fázisok:

- ⇒ a doktori témák meghirdetése,
- ⇒ a felvétel a doktori képzésre,
- ⇒ a doktori képzés tantárgyai,
- ⇒ a hallgatói előrehaladás monitoringja,
- ⇒ a PhD fokozatszerzés követelményei,
- ⇒ a PhD fokozatszerzési eljárás
- ⇒ a doktori képzésben résztvevők elégedettségének értékelése, visszajelzései, a folyamatok fejlesztése.

2. AZ ELJÁRÁS LEÍRÁSA

2.1. A minőségbiztosítás alapelvei

A minőségirányítási rendszer működtetése során az alábbi elvek érvényesítése a PhD képzés színvonalát alapvetően meghatározó tevékenységekben elengedhetetlen. Az eljárás egyes pontjaival az alábbi minőségbiztosítási elvek kiemelt érvényesülését kívánja elérni:

1. *Szakmai kontroll.* A doktori képzés és fokozatszerzés teljes folyamatán keresztül érvényesíteni kell a nemzetközi és hazai szakmai–tudományos közvélemény kontrollját.
2. *A tudományetikai követelmények figyelembevétele.* A minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése során érvényesíteni kell a Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai Bizottságának etikai kódexét.
3. *Benchmarking.* A minőségirányítás egésze során folyamatosan figyelemmel kell kísérni a hasonló profilú vezető külföldi és hazai műhelyekben folyó doktori képzést, az ott tanuló doktoranduszok tudományos teljesítményét.
4. *Nyilvánosság.* A minőségirányítási rendszer főbb fázisai a szakmai és tudományos közvélemény számára széles körűen nyilvánosak legyenek.

5. *Visszacsatolás.* A doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők és a Doktori Iskola tanácsának tagjai folyamatos visszajelzést kapjanak tevékenységük színvonaláról, és legyen lehetőségük a tapasztalataik visszacsatolására.
6. *Minőségközpontúság.* A minőségirányítási rendszer kialakításával és működtetésével el kívánjuk érni, hogy mind hallgatóink, mind oktatóink igény szintje folyamatosan növekedjék önmagukkal és környezetükkel szemben, ugyanakkor váljon értékrendjük integráns részévé a tudománnyal szembeni alázat, gondolkodásuk egyik alappillérvé a kezdeményezőkézség és a kreativitás.
7. *A szellemi tulajdon védelmének.* A minőségirányítási rendszer fejlesztésének is hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az egyetemi doktori képzés a jövőben is teljes összhangban álljon az Európai Uniónak és a Magyar Köztársaságnak a szellemi tulajdon védelmére irányuló törekvéseivel.
8. *Az egyéni felelősség érvényesítése.* Egy tudományos iskola kialakítása és működtetése csapatmunka, de ez csak akkor lehet sikeres, ha egyértelműen tisztázott, kinek mi a feladata és felelősségi köre a képzés és kutatás folyamatában.
9. *A folyamatok dokumentálása.* A doktori képzéssel kapcsolatos valamennyi döntési pontról készüljön dokumentáció. A dokumentáció ellenőrzése a minőségirányítási rendszer alapvető feladata. A doktori képzés egészén belül fontos célkitűzés, hogy a képzésben érintett oktatók adminisztratív terhelése ne növekedjék a minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése folyamán.

2.2. Doktori témák meghirdetése

A **Doktori Iskola Tanácsa** (DIT) minden év elején (január-február) felülvizsgálja a meghirdetendő doktori témákat és értékeli a beérkezett új témajavaslatok és témavezetők megfelelőségét. Ezek alapján a **DIT** javaslatot tesz az Intézményi Doktori Tanácsnak (IDT) a témavezetők személyére és a meghirdetett témákra, illetve ezek szükség szerinti megváltoztatására. A témavezetőkkel szembeni általános követelmény, hogy a doktori fokozatuk megszerzésétől számított legalább 2 évi szakmai gyakorlattal kell rendelkezniük, illetve egy témavezető egyidejűleg legfeljebb 3 doktorandusz munkáját irányíthatja. Külső témavezető esetén a téma meghirdetéséhez az DIT elfogadó nyilatkozata, valamint az ÓE-en dolgozó társtémavezető kijelölése is szükséges.

A témavezetőkkel szemben kiemelt elvárás az aktív kutatói tevékenység: a téma meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói haladják meg a Doktori Iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit.

A DIT által jóváhagyott, meghirdetett doktori témákról és témavezetőkről, valamint a felvételi követelményekről, majd a Doktori Iskolába felvettek névsoráról rendszeresen megújított, nyilvános tájékoztató található a Doktori Iskola honlapján.

2.3. Felvétel a doktori képzésre

A Doktori Iskola minden oktatási szemeszter előtt, esetenként meghatározott időpontban kibocsátja a felvételi pályázati felhívást, amely tartalmazza a témakiírásokat, valamint a felvétel formai és tartalmi követelményeit. A feltételeket teljesítő jelentkezők felvételi meghallgatásának célja a kutató munkára való felkészültség szabályzatoknak megfelelő pontozásos értékelése és rangsorolt felvételi javaslat tétele. A felvételi a DIT által kijelölt **Felvételi Bizottság** előtt zajlik. A felvételi beszélgetésen való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó egység részéről (intézet, illetve külső intézmény).

A felvételi folyamat a Doktori Iskola számos személye és testülete által ellenőrzött: a Felvételi Bizottság jelentése alapján a **DIT** javaslatot tesz az **általános és tudományos rektorhelyettesnek** a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket az **általános és tudományos rektorhelyettes** hozza meg.

2.4. A doktori képzés tantárgyai

A tárgyak képzésbe történő elfogadásáról, illetve a kínálat felújításáról a **DIT** – minden félév előtt – dönt, a tematikát pedig évenként felülvizsgálja.

A Doktori Iskola oktatói alkalmasságát a **DIT** folyamatosan kontrollálja. A Doktori Iskola oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket – a DIT javaslatára – az IDT adott időszakra alkalmasnak tart a Doktori Iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. Az oktatókról és tudományos teljesítményükről s a doktori iskolán belül végzett feladatiról a Doktori Iskola nyilvántartást vezet.

A Doktori Iskola aktuális képzési tervéről, illetve tantárgyairól és oktatóiról rendszeresen megújított, nyilvános tájékoztató található a Doktori Iskola honlapján.

2.5. A hallgatói előrehaladás monitoringja

A hallgatók tanulmányi teljesítményét és előrehaladását félévenként a **DIT** értékeli a doktoranduszok munkabeszámolói alapján. A szemeszterenként benyújtandó munkabeszámoló a Doktori Iskola honlapjáról letölthető nyomtatvány szerint tartalmazza a hallgató tanulmányi és kutatási eredményeinek összesített mutatóit (beleértve a PhD témakörében készült publikációkat, konferencia és szemináriumi előadásokat).

A **DIT** külön is figyelemmel kíséri a hallgatók tudományos teljesítményeinek azon elemeit, amelyek majd a fokozatszerzési eljárás megindításához lesznek szükségesek.

A DIT értékelése alapján a tanulmányaikban vagy kutatómunkájukban nem megfelelően haladó államilag támogatott hallgatókat az **általános és tudományos rektorhelyettes** szakmai indoklással átsorolhatja a költségtérítéses képzésbe vagy indokolt határozattal kizárhatja a képzésből.

2.6. PhD fokozat követelményei

A doktori fokozat általános követelményeit az ÓE DSZ részletesen szabályozza.

A fokozat megszerzéséhez – az ÓE DSZ 18. § 5.) szerint – a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni. Ez a Doktori Iskola honlapján nyilvánosságra kerül.

Az IDT az által kidolgozott követelményrendszer kiemelt részeként megjelenő publikációs teljesítményekre – a DI honlapján nyilvánosságra hozott – általános minimumkövetelményeket határoz meg.

A szigorlatok színvonalának folyamatos felügyelete mellett, az **IDT** a szigorlati tárgyakat a témától függően jelöli ki a DSZ szerint. A Szigorlati Bizottságokat az **IDT** jelöli ki.

2.7. A fokozatszerzési eljárás

A fokozatszerzési eljárás szabályait részletesen ismerteti az ÓE DSZ 17. § - 22. §.

A doktori értekezést benyújtás előtt munkahelyi vitára kell bocsátani. A vitában a dolgozatot két – tudományos fokozattal rendelkező – opponens értékeli, akik közül az egyiknek külsősnek kell lennie. A vita lefolyását és különösen az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv melléklete a két opponensi vélemény. Az értekezés jelentős átdolgozása esetén a munkahelyi vitát ismét le kell folytatni.

Az értekezés benyújtása után – az **IDT** által kijelölt – Bíráló Bizottság tagjai nyomtatott és elektronikus formában is megkapják a teljes eljárási anyagot. Az opponensek személye a bírálatok elkészültéig nem nyilvános. A Bíráló Bizottság tagjai az opponensi véleményeket mindkét bírálat beérkezése után, a jelölt erre adott válaszait pedig legkésőbb a védés előtt egy héttel elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezés és a tézisfüzet nyilvánossá válik a Doktori Iskola honlapján.

2.8. A doktori képzésben résztvevők elégedettségének értékelése, a folyamatok fejlesztése

Az **IDT** folyamatosan figyelemmel kíséri, és évenként értékeli a Doktori Iskola működését. Ehhez a doktori iskolában folyó munka eredményességét és hatékonyságát értékelő mutatókat alkalmaz, mely mutatók részét képezik az ÓE minőségirányítási rendszerének.

A mutatók egy részét az oktatási folyamat és a publikációs értékelések adatai adják. A folyamattal kapcsolatos hallgatói és oktatói elégedettséget kérdőíves formában évenként kell felmérni. A Doktori Iskola működésének fejlesztését az intézményi önértékelés is támogatja. Ebben a Doktori Iskola adottságait és eredményeit az egyetem önálló funkciójaként értékeli, képet alkot a működés jellemzőiről, valamint a szükséges kérdésekben fejlesztési területeket jelöl ki (észrevételi lap, ld. ME-10 Méreítés, elemzés és tökéletesítés). A minőségirányítási rendszer a hallgatók és az okta-

**ALKALMAZOTT INFORMATIKAI és
ALKALMAZOTT MATEMATIKAI DOKTORI ISKOLA
MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI TERVE**

Oldalszám:

6/6

tók részére észrevételi fórumot biztosít. A rendszer működését érintő észrevételek ügyében az ÓE **minőségirányítási igazgatója** jár el az észrevételt tevő személyének titokban tartása mellett.

A mutatók értékelését, a kérdőíves felméréseket, az IDT számára történő előterjesztést, valamint a minőségfejlesztésre tett előkészítést az ÓE **minőségirányítási igazgatója** végzi.

Az IDT a jelentést megtárgyalja, és a szükséges fejlesztésekre erőforrást és felelősöket jelöl ki. A fejlesztésekről időszakosan, de legkésőbb a következő éves minőségértékelésnél jelentést kér, melyet értékeli, és szükség szerint intézkedik, melyről az intézményvezetésnek évenként beszámol (vezetőségi felülvizsgálat, Ld. ME-01 Vezetőség felelőssége).